

Toimintasuunnitelma 2014

HYTin toiminnan painopistealueet vuonna 2014:

- **Määräaikaisten, apurahatutkijoiden, työttömien tutkijoiden ja nuorempien tutkijoiden aseman parantaminen:** HYT jatkaa aktiivista työtään määräaikaisten, apurahatutkijoiden, työttömien tutkijoiden ja nuorempien tutkijoiden aseman parantamiseksi. Erityisesti huomiota kiinnitetään tutkijakoulu-uudistuksen jälkiseurantaan
- **Hyvän yhteistoimintakulttuurin kehittäminen ja vakiinnuttaminen:** HYT osallistuu omalta osaltaan yhteistoimintakulttuurin kehittämiseen ja painottaa erityisesti henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien parantamista laitos- ja tiedekuntahallinnossa. Toiminnassaan HYT panostaa hyvien yhteistyösuhteiden solmimiseen Helsingin yliopiston uuden rehtoraatin ja hallituksen kanssa.
- **Opetustehtävien laatu ja määrä:** opetuksen laadun on pysyttävä korkeana ja määrän riittävänä siten, että opetushenkilöstö ei kuormitu liikaa kasvavien vaatimusten takia eikä nuorempia tutkijoita käytetä ilmaisena opetusreservinä, jolla paikataan perusopetuksen opettajavajetta. Kaikille opettajille on taattava vähintään 30 % osuus työajasta tutkimukseen.
- **Yhteydenpito jäseniin:** HYT ylläpitää aktiivisesti nettisivuja, on mukana sosiaalisessa mediassa, julkaisee tiedotuslehteä sekä järjestää jäsenille suunnattuja tilaisuuksia.

1) Työehtosopimusneuvottelut ja sopimuksesta tiedottaminen

HYT valvoo, että Helsingin yliopisto noudattaa yliopistojen yleistä työehtosopimusta. Yliopistojen yleinen työehtosopimus on voimassa 31.3.2014 saakka ja jatkunee Työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaisesti 31.1.2016 asti. Tämän jälkeen on vielä optio yhdestä jatkovuodesta. Jäsenistöä tuetaan valmistautumisessa henkilökohtaisiin palkkakeskusteluihin neuvomalla tarvittaessa esimerkiksi vaatikuvausten kirjoittamisessa. HYT tiedottaa uudesta työehtosopimuksesta ja palkkausjärjestelmän soveltamiseen liittyvistä uudistuksista jäsenistölleen sähköpostitse, nettisivuillaan ja jäsenlehdessään.

2) Määräaikaisten, apurahatutkijoiden, työttömien tutkijoiden ja nuorempien tutkijoiden aseman parantaminen

HYT toimii omalta osaltaan sen puolesta, että täydentävällä rahoituksella ja apurahalla työskenteleviä voidaan nykyistä paremmin integroida yliopiston työyhteisöön ja että suunnitelmallinen urakehitys voidaan tehdä heille mahdolliseksi. Säätiöt ovat antaneet uuden suosituksen, jonka mukaan myönnettyihin apurahiin vastaisuudessa sisältyy seitsemän prosentin yliopistokorvaus. Tämä

korvaus ei vaikuta tutkijan käytettävissä olevan apurahan suuruuteen, mutta korvauksen tulisi kattaa apurahatutkijan työtilat ja tietotekniikkapalvelut. HYTin mielestä yliopistokorvaus on tärkeä askel apurahatutkijoiden kohtelussa tiedeyhteisön täysivaltaisina jäseninä. HYT vaatii, että apurahatutkijoilla tulee olla myös oikeus työterveyspalveluihin. Selvitetään, miten apurahatutkijoiden ja sivutoimisen henkilöstön työsuojelu toimii. HYT tiedottaa aktiivisesti kaikista uudistuksista jäsenilleen ja seuraa, miten niiden toimeenpano etenee Helsingin yliopistossa.

Nuorempien tutkijoiden oikeus perhevapaisiin on vaihdellut yliopiston sisällä tiedekunnittain ja laitoksittain. HYT ajaa sitä, että oikeus perhevapaisiin tunnustetaan koko yliopistossa tutkimustyön luonteesta riippumatta ja että oikeus toteutuu myös käytännössä. HYTin keskeinen vaatimus on, että kaikkia yliopistolaisia kohdellaan tasavertaisesti. HYT puolustaa vanhaa hyvää yliopistokäytäntöä, jonka mukaan pidetyt perhevapaat eivät lyhennä nuoremman tutkijan työsuhdetta. Myöskään hoitovapaiden ei tulisi lyhentää väitöskirjaa tekevän tutkijan työsuhdetta.

Akateeminen työttömyys on yhä enenevässä määrin myös HYTin jäsenten arkea. Normalisoituva pätkätyöttömyys tarkoittaa sitä, että työttömyysvaiheet työsuhteiden ja apurahakausien välillä vaikuttavat muodostuvan osaksi tutkijanuraa. HYT vastustaa kehitystä, jossa tutkimustyöstä tulee akateemista yrittämistä ja jossa riskit ulkoistetaan työnantajan sijasta tutkijalle. HYT pohtii jäsenistönsä kanssa sitä, millaisia puskurirahastoja tai muita järjestelmiä tarvittaisiin pätkätyöttömyyskausien vähentämiseen.

Tutkijakoulu-uudistuksen myötä on käynyt selväksi, että jatko-opiskelupaikkojen määrä tulee laskemaan huomattavasti. HYT toimii osaltaan niin, että siirtymävaiheessa vanhan systeemin aikana aloittaneiden jatko-opiskelijoiden oikeudet ja mahdollisuudet väitöskirjan loppuunsaattamiseen säilyvät. On tärkeää myös taata, että koveneva kilpailu jatko-opiskelijapaikoista ei heikennä väitöskirjantekijöiden asemaa. HYT järjestää mahdollisesti yhteistyössä Professoriliiton kanssa vuonna 2014 Agora-tilaisuuden, jonne kutsutaan keskustelemaan tohtorikoulujen johtajia.

HYT pyrkii edelleen kaikin tavoin vaikuttamaan siihen, että perusteettomiin määräaikaisiin palvelussuhteisiin puututaan ja että määräaikaiset palvelussuhteet ovat vähintään tiedossa olevien projektien mittaisia. Myös tutkijakoulupaikkojen tulee mahdollisuuksien mukaan olla nelivuotisia. Ns. luonnollisten määräaikaisuuksien (esim. sijaisuus tai määräaikainen opetustoimi) kohdalla paikat tulee täyttää koko rahoitus- tai toimikaudeksi.

HYT painottaa, että viittaukset rahoituksen epävarmuuteen tai sen kokonaan puuttumiseen eivät ole hyväksyttäviä määräaikaisuuden perusteita, mikäli työtehtävät muuten ovat jatkuvia.

HYT ajaa määräaikaisten palvelussuhteiden vakinaistamisessa koko jäsenistönsä etua siten, että vakinaistaminen kohdistuisi myös opetus- ja tutkimustehtävissä työskenteleviin.

Helsingin yliopistossa käytössä oleva nimike on tohtorikoulutettava. HYT kampanjoi edelleen sen puolesta, että käyttöön otettaisiin Tieteentekijöiden liiton ajama ja EU-suositusten mukainen nimike nuorempi tutkija. Tutkijoiden eurooppalainen peruskirja ja säännöstö tutkijoiden työhönotosta velvoittaa työnantajia ja rahoittajia tunnustamaan kaikki tutkimusuralla olevat tutkijat ammattilaisiksi ja heitä on kohdeltava sen mukaisesti. Erilaiset koululais- ja koulutettava-nimikkeet ovat

harhaanjohtavia, sillä ne korostavat jatko-opintojen suorittamista tutkimustyön kustannuksella. HYT jatkaa kampanjaansa ”Tutkimus on työtä, jatko-opiskelijanakin. Työstä kuuluu maksaa palkkaa”. HYT kokoaa nettisivuilleen olennaista tietoa jäsenistönsä oikeuksista ja edunvalvonnasta. Myös jokaiseen jäsenlehteen sisällytetään tietoisuutta juttu ajankohtaiseen edunvalvonta-asiaan liittyen.

3) Hyvän yhteistoimintakulttuurin kehittäminen ja vakiinnuttaminen

HYT käy tiivistä dialogia yliopiston keskushallinnon ja muiden tasojen työnantajapuolten kanssa ja ottaa aktiivisesti osaa yliopiston henkilöstöpoliittisen ohjelman toteuttamiseen. HYT pyrkii edelleen ylläpitämään ja luomaan hyviä henkilöstöpoliittisia käytänteitä yliopistossa. Näihin tavoitteisiin pyritään osallistumalla säännöllisesti pääluottamusmiehen välityksellä neuvotteluihin yliopiston henkilöstöjohtamisen kanssa. Toiminnassaan HYT panostaa hyvien yhteistyösuhteiden ylläpitämiseen yliopiston henkilöstöhallinnon ja yhteistyösuhteiden solmimiseen Helsingin yliopiston uuden rehtoraatin kanssa.

HYTin jäsenet toimivat myös aktiivisesti kampuksilla työsuojelutoimikunnissa ja muissa YT-lain mukaisissa toimielimissä.

Voimassa olevan luottamusmiessopimuksen mukaan HYT toimii yhdessä muiden jukolaisten luottamusmiesten kanssa. Kokemukset yhteisestä luottamusmiesjärjestelmästä ovat valtaosin myönteisiä. Vuoden 2015 alussa alkaa uusi kaksivuotinen luottamusmieskausi ja luottamusmiesvaalit pidetään syksyn 2014 aikana. HYT kannustaa jäseniään ryhtymään luottamusmiehiksi. On myös tärkeää, että toinen pääluottamusmies on HYTin jäsen. HYTin tavoitteena on integroida uudet luottamusmiehet mukaan toimintaan ja lisätä tietoutta luottamusmiehille. Luottamusmiesasioista tiedotetaan säännöllisesti HYTin kotisivuilla ja jäsenlehdessä.

HYT kehittää yliopistoyhteisön avoimuutta ja vaatii luottamusmiehille parempaa oikeutta saada kahdesti vuodessa tiedot määräaikaista työsuhteista. Myös palkkatietojen pitää olla pääluottamusmiesten saatavilla. Näiden tietojen tulee olla mahdollisimman yksityiskohtaisella tasolla, mutta vähintäänkin sukupuolen mukaan jaoteltuna.

HYT suhtautuu paikallisen sopimisen lisäämiseen kriittisesti, ellei henkilöstön edustajien mahdollisuuksia luottamusmiestehtävien hoitoon merkittävästi paranneta nykyisestä. Näyttää siltä, että liittotason sopimuksilla saadaan aikaan tasapuolisemmat ja neutraalimmat ratkaisut.

4) Opetustehtävien laatu ja määrä

HYTin tavoitteena on, että yliopistonlehtorien ja yliopisto-opettajien opetustuntien määrää rajataan niin, että jokaisella on realistinen mahdollisuus tehdä tutkimusta. Yliopistonlehtoreita ja -opettajia ei pidä käyttää nykyiseen tapaan ”opetuskoneina”, vaan heillekin pitää varata tutkimusmahdollisuus. Se taas ei toteudu, jos henkilöltä vaaditaan työehtosopimuksen suojalausekkeessa enimmäismääräksi tarkoitettu 392 kontaktiopetustuntia vuodessa. HYT valvoo opettajien etuja niin, ettei yliopiston

heikkenevä taloustilanne ja mahdolliset rekrytointikiellot tule lisäämään yksittäisten opettajien opetustehtävien määrää. Opetuspainotteisissa tehtävissä toimiville tulee taata vähintään 30 prosenttia 1600 tunnin työajasta tutkimukseen. Tutkimusajan on oltava riittävän pitkä ja opetuksesta vapaita kausia on oltava riittävän usein, jotta jokaisella opettajalla olisi todellinen mahdollisuus tehdä tutkimusta tai kehittää opetusta. Opettajien oikeus lomaan on myös turvattava, mikäli kesäopetusta tulnaisiin laajentamaan nykyisestä.

HYT vastustaa 448 vuositunnin opetusvelvollisuuden käyttämistä yliopisto-opetuksessa. Yliopiston vakinaista opettajakuntaa tulee kohdella tasa-arvoisesti, ja palkkauksen perusteiden tulee olla nimikkeittäin samat.

Työehtosopimuksen mukaan nuorempien tutkijoiden työajasta opetustehtäviin voi kohdistua maksimissaan 5 % kokonaistyöajasta eli 80 tuntia. Henkilöstöjohtaja Kira Ukkonen on tulkinnut, että tämä 5 % sisältää myös opetuksen valmistelun. HYT vaatii, että tämä tulkinta kirjataan myös yliopiston asiakirjoihin ja työsuunnitelmien tekoa ohjeistetaan niin, että nuorempien tutkijoiden opetustehtäviin (valmisteluun, kontaktiopetukseen, jälkikäteistöihin yms.) ei voida osoittaa ilman lisäkorvausta enempää kuin 80 tuntia vuodessa. Tämä vahvistaisi nuorempien tutkijoiden yhdenvertaisuutta yliopistossa ja takaisi paremmin väitöskirjan tekemiseen kohdennetun ajan riittävyttä. Nuoremman tutkijan antaman opetuksen tulee lisäksi tukea väitöskirjan valmistumista ja liittyä siten tutkimuksen teemoihin sekä pätevoittä nuorempaa tutkijaa akateemisella tutkijan- ja/tai opettajanuralla. HYT valvoo myös, ettei yliopisto kierrä työnantajavelvollisuuksiaan teettämällä apurahatutkijoilla opetusta ilman korvausta.

HYT on aktiivisesti mukana liiton NuTu-työryhmässä ja tukee ryhmän toimintaa.

5) Yhteydenpito jäseniin

HYTin tiedotusryhmä jatkaa aktiivista toimintaansa. Tiedotusryhmä kehittää ja tuottaa yhdistyksen jäsenlehden ja sekä kotisivujen sisältöjä ja ideoi uusia tapoja tiedottaa ja pitää yhteyttä jäseniin. Tiedotusryhmän jäsenet osallistuvat liiton järjestämiin koulutustilaisuuksiin.

HYTin Facebook-sivua päivitetään säännöllisesti. Järjestösihteeri vastaa yhdessä Tiedotusryhmän kanssa HYTin näkymisestä sosiaalisessa mediassa.

HYTin jäsenlehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Jäsenlehden sisältöä ja yleisilmeen kehittelyä jatketaan. Tiedotuksessa otetaan ruotsin- ja englanninkieliset jäsenet huomioon julkaisemalla aineistoa myös näillä kielillä.

HYT tehostaa jäsenpitoa jatkamalla jäsenistölle suunnatun toiminnan järjestämistä. Ohjelmassa on jäsenille järjestettäviä yliopistoedunvalvontaan liittyviä tilaisuuksia sekä virkistystilaisuuksia. HYT ylläpitää tiede-, koulutus- ja yliopistopoliittista keskustelua mm. järjestämällä Agora-tilaisuuden, jossa jäsenillä on mahdollisuus keskustella yliopiston johdon kanssa. Tilaisuus pyritään jatkossa järjestämään säännöllisesti kerran lukukaudessa ja mahdollisesti yhdessä Professoriliiton kanssa.

Muualta kuin Suomesta kotoisin oleville jäsenille tarjotaan enemmän mahdollisuuksia tulla mukaan aktiiviseen toimintaan esimerkiksi viestimällä kokouksista ja tapahtumista myös englanniksi. Tieteenekijöiden liiton muiden jäsenyhdistysten kanssa järjestetään ulkomaisille tutkijoille suomalaista ammattiyhdistysliikettä ja työelämän sääntöjä käsittelevä tilaisuus (Academic self defence – know your rights).

Jäsenten rekrytointia tehostetaan osallistamalla aktiivisesti liiton Nuorten tutkijoiden klubi - tilaisuuksien järjestämiseen ja olemalla paikalla yliopiston henkilöstökoulutuksen ”Tervetuloa yliopistoon” ja ”Welcome to the University” -tilaisuuksissa. HYT järjestää tasa-arvopäivän tempauksen Minna Canthin päivänä 19.3.2014. Kaikissa HYTin järjestämissä tilaisuuksissa otetaan huomioon jäsenrekrytinnin mahdollisuus ja jaetaan yhdistyksen esitteitä ja muuta tietoa HYTistä ja Tieteenekijöiden liitosta.